

Súd: Okresný súd Rimavská Sobota
Spisová značka: 17Csp/22/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6919201364
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 07. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zoltán Boros
ECLI: ECLI:SK:OSRS:2019:6919201364.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rimavská Sobota sudcom JUDr. Zoltánom Borosom v spore žalobcu Intrum Slovakia, s.r.o. so sídlom Mýtna 48, 81107 Bratislava, IČO: 35 831 154, zast. JUDr. Ján Šoltés, advokát, Mýtna 48, 81000 Bratislava proti žalovanému D. o zaplatenie 1809,74 eur s príslušenstvom taktó

rozhodol:

Súd z a m i e t a žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal na žalovanom zaplatenia sumy 1.809,74 eura spolu s 5 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 1.809,74 eura od 3. 5. 2016 do zaplatenia.

Žalovanému nárok na náhradu trov konania n e p r i z n á v a.

odôvodnenie:

1. Právny predchodca žalobcu Všeobecná úverová banka, a. s. sa žalobou doručenu súdu dňa 19. 2. 2019 domáhal na žalovanom zaplatenia sumy 1.809,74 eura spolu s 5 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 1.809,74 eura od 3. 5. 2016 do zaplatenia. Svoju žalobu skutkovo odôvodnil tým, že dňa 14. 10. 2014 bola medzi jeho právnym predchodcom Consumer Finance Holding a. s. ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom uzavretá Zmluva o pôžičke č. 7143375 (ďalej len „zmluva“). Na základe tejto zmluvy bola žalovanému poskytnutá pôžička 2000,- eur, ktorú sa podľa zmluvy zaviazal vrátiť a zaplatiť aj úroky a poplatky.

2. Žalovaný, ktorému bol opis žaloby s prílohami doručený do vlastných rúk, sa k žalobe v lehote určenej súdom vyjadril tak, že konečným beneficiantom úveru bola jeho švagriná, ktorá po čase prestala prispievať na splátky úveru, preto sa žalovaný dostal do omeškania. Žalovaný nárok vie platiť len v splátkach len vo výške 20 až 25 eur mesačne.

3. Súd vo veci vytýčil pojednávanie na deň 1. 7. 2019. Žalobca svoju neprítomnosť na pojednávaní ospravedlnil, preto súd konal a rozhodol v jeho neprítomnosti.

4. Právny predchodca žalobcu sa na výzvu súdu, či na žalobe trvá s poukazom na ustanovenie § 54a Občianskeho zákonníka podaním doručeným dňa 18. 3. 2019 oznámil, že v konaní si bude uplatňovať splátky v režime premlčania každej splátky jednotlivu, a teda len nepremičané splátky splatné pred podaním žaloby, ktoré sa už stali splatnými.

5. Zo zmluvy o poskytnutí pôžičky č. 5600502642 zo dňa 14. 10. 2014 vyplýva, že právny predchodca žalobcu Consumer Finance Holding a. s. sa touto zmluvou zaviazal poskytnúť žalovanému pôžičku vo výške 2.000,- eur pri úrokovej sadzbe 28,72 % ročne. Pôžička bola poskytnutá prevodom na účet žalovaného. Pôžička mala byť splácaná v 48 mesačných splátkach po 66,88 eur s termínom konečnej splatnosti „10/2018“. Celková výška nákladov spotrebiteľa činila 1210,24 eura. Ročná percentuálna miera nákladov („RPMN“) činila 28,71%, pričom zmluva obsahovala aj údaj o priemernej miere RPMN,

a to vo výške 18,01%. Podľa bodu 12.2. zmluvy spoločnosť má právo na vyhlásenie okamžitej splatnosti Pôžičky v prípade, ak je Klient v omeškaní s úhradou jednej splátky alebo čiastočného plnenia jednej Splátky po dobu dlhšiu ako 3 mesiace, a to za podmienok ustanovených v § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka.

6. Pôvodný veriteľ Consumer Finance Holding, a. s. výzvou zo dňa 27. 2. 2016 vyzval žalovaného na úhradu nedoplatku na splátkach v sume 200,64 eur. Upozornil žalovaného na to, že ak do 27. 2. 2016 nedôjde k úhrade splátky splatnej v mesiaci 12/2015, veriteľ bude oprávnený úver zosplatiť. Listom zo dňa 27. 4. 2016 pôvodný veriteľ oznámil žalovanému, že z dôvodu neuhradenia splátok v lehote stanovenej v predžalobnej upomienke sa stáva dlh z úverovej zmluvy č. 7143375 splatným v celom rozsahu naraz. Doručenie týchto listín žalovanému nebolo v konaní robené sporným. Taktiež nebolo sporné, že evidenčné číslo 7143375 sa vzťahuje na zmluvu č. 5600502642 zo dňa 14. 10. 2014 .

7. Z prehľadu splátok a úhrad predloženého žalobcom vyplýva, že ku dňu 27. 2. 2016 žalovaný bol v omeškaní so zaplatením splátok splatných dňa 20. 12. 2015, 20. 1. 2016 a 20. 2. 2016 v sume 200,64 eur (3 splátky po 66,88 eur). Možno konštatovať, že ku dňu uskutočnenia výzvy na úhradu splátok (27. 2. 2016) bol žalovaný v omeškaní so zaplatením splátky splatnej dňa 20. 12. 2015 po dobu dlhšiu ako tri mesiace. Ku dňu uskutočnenia tejto výzvy sa stali splatnými aj splátky za mesiace január a február 2016.

8. Z notárskej zápisnice spísanej notárkou JUDr. Ľubicou Floriánovou dňa 11. 12. 2017 č. N 3283/2017, Nz 54215/2015 bolo zistené, že v rámci rozdelenia spoločnosti Consumer Finance Holding a. s. aktíva spojené s „Ostatným podnikaním“ zanikajúcej spoločnosti prešli na spoločnosť Všeobecná úverová banka, a. s.. Spoločnosť Všeobecná úverová banka, a. s., žalovanú pohľadávku postúpila súčasnému žalobcovi na základe rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 30. 11. 2017 v spojení so žiadosťou o postúpenie a prevod zo dňa 22. 5. 2019.

9. Podľa § 497 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka v platnom znení (ďalej len „Obchodný zákonník“) zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

10. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“) spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

11. Podľa § 52 ods. 1 zák. č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších zmien a doplnkov (ďalej len „Občiansky zákonník“) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

12. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

13. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

14. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

15. Podľa § 54a Občianskeho zákonníka premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel.

16. Podľa § 879v Občianskeho zákonníka konanie, predmetom ktorého je pohľadávka vzniknutá zo spotrebiteľskej zmluvy, začaté pred účinnosťou tohto zákona, sa dokončí podľa doterajších predpisov.

17. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

18. Podľa § 103 Občianskeho zákonníka ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

19. Zmluva o úvere uzavretá medzi žalovaným a Consumer Finance Holding a. s. dňa 14. 10. 2014 sa primárne riadi ustanoveniami § 497 a nasl. Obchodného zákonníka. Napriek jej označeniu ako zmluvy o pôžičke ju súd kvalifikoval ako zmluvu o úvere, nakoľko podľa uzavretej zmluvy nedošlo k reálnemu poskytnutiu úverovaných prostriedkov priam pri uzavretí zmluvy, k plneniu zo strany pôvodného veriteľa došlo prevodom na účet žalovaného až po uzavretí zmluvy. Zároveň súd zmluvu posúdil ako spotrebiteľskú zmluvu podľa § 52 Občianskeho zákonníka, keďže ju právny predchodca žalobcu uzatváral v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a žalovaný mal postavenie spotrebiteľa, pretože nebolo preukázané, že konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti (§ 52 ods. 3, 4 Občianskeho zákonníka). Na základe uvedeného zmluva podlieha režimu ochrany spotrebiteľa podľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a podľa zákona o ochrane spotrebiteľa. Zároveň ide o zmluvu o spotrebiteľskom úvere uzavretú podľa zákona č. 129/2010 Z. z.

20. Z ustanovenia § 54a Občianskeho zákonníka vyplýva, že premlčané pohľadávky zo spotrebiteľských vzťahov sa stávajú nevymáhateľnými. Sú takto postavené na roveň tzv. naturálnych obligácií napr. zo stávk alebo hier (§ 845 ods. 1 OZ). Pokiaľ súd v sporovom konaní zistí, že žalovaná pohľadávka je nevymáhateľná, je povinný na túto skutočnosť prihladiť z úradnej povinnosti a uplatnený nárok nemôže priznať. Nakoľko ide o spor začatý po 5. 12. 2018, súd je povinný s ohľadom na prechodné ustanovenie § 879v Občianskeho zákonníka výkladom a contrario aplikovať ustanovenie § 54a Občianskeho zákonníka bez ohľadu na skutočnosť, že samotný záväzkový vzťah vznikol pred dňom 5. 12. 2018.

21. V zmysle uvedeného súd z úradnej povinnosti skúmal, či nárok uplatnený žalobcom nie je premlčaný. Žalovaný nárok predstavuje nárok na zaplatenie nesplateného úveru, ktorý sa stal predčasne splatným v dôsledku výzvy právneho predchodcu žalobcu zo dňa 27. 4. 2016. Súd konštatuje, že výzva bola uskutočnená v súlade bodom 12. 2. zmluvy o pôžičke, ale aj v súlade s obmedzením vyplývajúcim z § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Žalovaný bol výzvou zo dňa 27. 2. 2016 vyzvaný na zaplatenie pohľadávky vo výške 200,64 eur zahrňujúcej aj výslovne uvedenú splátku za mesiac december 2015 eur s upozornením, že ak nedôjde k úhrade v lehote do 5. 4. 2016, veriteľ je oprávnený úver vyhlásiť za predčasne splatný. V čase uskutočnenia tejto výzvy omeškanie žalovaného so zaplatením splátok presiahlo obdobie troch mesiacov v prípade splátky splatnej dňa 20. 12. 2015 a omeškanie pokračovalo aj splátkami splatnými dňa 20. 1. 2016 a 20. 2. 2016.

22. Nakoľko žalovaný na výzvu zo dňa 27. 2. 2016 nereagoval uhradením nedoplatku, právny predchodca žalobcu listom zo dňa 27. 4. 2016 pristúpil k vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru. Vzhľadom na osobitné podmienky predčasného zosplatenia nároku podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka má súd za to, že § 565 druhá veta Občianskeho zákonníka sa v spotrebiteľských zmluvách neaplikuje. Pokiaľ totiž zákonodarca vyžaduje od veriteľa, aby predčasnú splatnosť zvyšku dlhu vyvolal najskôr po uplynutí 3-mesačnej lehoty počítanej od splatnosti niektorej splátky, je vylúčené, aby tento úkon mohol stihnúť do splatnosti nasledujúcej splátky - pri mesačných splátkach sa táto splátka musela stať splatnou najmenej 2 mesiace pred oznámením o predčasnej splatnosti úveru. Súd v tomto smere podporne poukazuje na názor Petra Vojčíka a kol.: Občiansky zákonník, stručný komentár, IURA EDITION spol. s r. o, Bratislava, rok 2010, str. 202: „Za tohto legislatívneho stavu poslednú vetu § 565 OZ pri spotrebiteľských zmluvách použiť nemožno. To znamená, že dodávateľ môže žiadať o zaplatenie

celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky kedykoľvek, ak sú splnené podmienky v § 53 ods. 8 (v súčasnej dobe ods. 9).“ Predčasná splatnosť preto mohla byť vyvolaná aj za situácie, že medzi výzvou na úhradu omeškaných splátok a oznámením o predčasnej splatnosti sa stali splatnými aj ďalšie splátky. V tomto smere súd podporne poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici v obdobnej veci sp. zn. 16Co/414/2017, dustupnom napr. na adrese <<http://merit.slv.cz/KSBB/16Co/414/2017>> .

23. Predčasným zosplatnením úveru vzniká veriteľovi nárok na zaplatenie celého zvyšku úveru. Ide o majetkový nárok, ktorý sa s ohľadom na ustanovenia § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka premlčuje v režime Občianskeho zákonníka. Rozhodujúcim aspektom pre posúdenie eventuálneho premlčania žalovaného nároku je určenie, ktorým dňom začína plynúť 3-ročná premlčacia doba. Súd eviduje, že rozhodovacia prax súdov v tejto otázke nie je jednotná. Ustanovenie § 103 Občianskeho zákonníka výslovným spôsobom určuje, že v týchto prípadoch začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti (t. j. splatnosti) nezaplatenej splátky, ktorou sa rozumie nesplnená splátka, nezaplatenie ktorej bolo dôvodom pre vyvolanie predčasnej splatnosti dlhu. Z gramatického výkladu ustanovenia § 103 Občianskeho zákonníka nepochybne vyplýva, že samotný právny úkon veriteľa, ktorým oznámi dlžníkovi, že úver sa stáva predčasne splatným, nie je z hľadiska plynutia premlčacej doby relevantný. Nemožno preto začatie plynutia premlčacej doby odvodzovať odo dňa vyhotovenia oznámenia o predčasnej splatnosti úveru (v prejednávanom prípade dňa 27. 4. 2016).

24. Premlčacia doba v zmysle druhej vety § 103 Občianskeho zákonníka začne plynúť odo dňa zročnosti tej splátky, od splatnosti (zročnosti) ktorej uplynuli 3 mesiace a omeškanie s ňou trvá (pre ktorú k zosplatneniu došlo, ktorá zosplatnenie vyvolala). Krajský súd v Banskej Bystrici svoj právny názor o vzťahu ustanovení § 103 a § 101 Občianskeho zákonníka vysvetlil nasledovne: „Ustanovenie § 101 Občianskeho zákonníka je teda úpravou všeobecnou (lex generalis) a ustanovenie § 103 Občianskeho zákonníka vo vzťahu k nemu je lex specialis, t. j. osobitnou úpravou, ktorá má pred aplikáciou všeobecnej úpravy prednosť. Preto, ak z ustanovenia druhej vety § 103 Občianskeho zákonníka, ktorá predstavuje špeciálnu úpravu vyplýva, že v prípade predčasnej splatnosti celého dlhu začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti tej splátky, ktorá zosplatnenie celého dlhu vyvolala, a z ust. § 101 Občianskeho zákonníka, ktorá je všeobecnou úpravou, vyplýva odlišný režim určenia začiatku plynutia premlčacej doby, je zrejmé, že prednosť má úprava druhej vety §-u 103 Občianskeho zákonníka a počiatok plynutia premlčacej doby bude viazaný na zročnosť tej splátky, ktorá zosplatnenie celého dlhu vyvolala. Aplikácia § 101 Občianskeho zákonníka bude potom vo vzťahu k druhej vete § 103 Občianskeho zákonníka namieste, len pokiaľ sa jedná o dĺžku premlčacej doby (3 roky), nakoľko ustanovenie § 103 druhej vety Občianskeho zákonníka inú úpravu ohľadne dĺžky premlčacej doby neustanovuje.“ (rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica, sp. zn. 16Co/34/2018). S týmto právnym názorom sa konajúci súd stotožňuje.

25. V čase uskutočnenia výzvy zo dňa 27. 2. 2016 bol žalovaný v omeškaní dlhšom ako 3 mesiace v prípade splátky splatnej dňa 20. 12. 2015. Premlčacia lehota začala plynúť dňom 20. 12. 2015, t. j. splátkou, ktorej neuhradenie po dobu viac ako tri mesiace po splatnosti viedlo veriteľa k vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru. Trojročná premlčacia doba uplynula dňom 20. 12. 2018. Žaloba žalobcu bola podaná dňa 19. 2. 2019. Nakoľko žaloba bola podaná po uplynutí premlčacej doby, súd pohľadávku žalobcu považoval za nevymáhateľnú a z tohto dôvodu žalobu žalobcu zamietol.

26. Vzhľadom na argumentáciu žalobcu súd považuje za potrebné dodať, že žalobca predložením listinných dôkazov preukázal, že jeho právny predchodca v písomnej forme uskutočnil právny úkon smerujúci k predčasnému zosplatneniu úveru. Či tento úkon vyvolal právne účinky, t. j. či je platný alebo nie, je vecou právneho posúdenia, ktoré prináleží súdu. Pokiaľ súd dospeje ku kladnému záveru (ako tomu bolo aj v prejednávanom prípade), nemožno súčasne uvažovať o priznaní nepremľčaných splátok úveru podľa pôvodne dohodnutého splátkového kalendára. Vyhlásením predčasnej splatnosti prestali platiť zmluvne dohodnuté podmienky splácania úveru podľa zmuvy a dlžníkovi vznikla povinnosť zaplatiť celý zvyšok úveru naraz.

27. Žalovaný bol v spore v plnom rozsahu úspešný, keďže žaloba bola zamietnutá. Žalovanému by takto mal vzniknúť nárok na náhradu trov konania podľa § 255 ods. 1 CSP Nakoľko však z vyjadrenia žalovaného na pojednávaní vyplýva, že mu v konaní žiadne trovy nevznikli, súd žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne v dvoch vyhotoveniach, prostredníctvom Okresného súdu Rimavská Sobota na Krajský súd v Banskej Bystrici (§ 355 ods. 1 a 362 ods. 1, 2 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá právoplatné a vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia alebo návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. (Exekučný poriadok).